

วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

คู่มือความรู้ ปุ๋ยโบกาฉี (Bokashi)

ปลูกพืชให้ได้ผล ต้องใช้ปุ๋ย
ปลูกชีวิตให้มั่นคง ต้องใช้ใจ

ยันต์ศอราบ

ศูนย์การเรียนรู้ชีวิตรักษ์

วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณา ๕ ส่วน

๑. กรอบแนวคิด ที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควร โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย
๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ทุกระดับ โดยเน้นทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน
๓. คำนิยาม ความพอเพียง (Sufficiency) จะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ ดังนี้
 - ๑) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป
 - ๒) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล
 - ๓) การมีภูมิคุ้มกันในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง

ปุ๋ยโบคาจิ

ชีววิถี วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

หลักการ

BOKASHI

การทำปุ๋ยโบคาจิ : เปลี่ยนขยะอินทรีย์ให้เป็นทองคำสำหรับสวนของคุณ

การทำปุ๋ยโบคาจิหรือการทำจุลินทรีย์แห้ง หมายถึง การนำเอา EM มาหมักกับอินทรีย์วัตถุ เป็นการขยายจำนวนจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ให้มีจำนวนมากขึ้น แข็งแรงขึ้น และฟักตัวอยู่ในอินทรีย์วัตถุ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงสภาพดินให้ร่วนซุย มีธาตุอาหารที่สำคัญเหมาะแก่การเพาะปลูก นอกจากนี้ยังใช้กับการเลี้ยงสัตว์ได้ด้วย

ที่มาที่ไปของปุ๋ยโบคาจิ

ปุ๋ยโบคาจิ (หรือ EM Bokashi) เป็นการทำปุ๋ยหมักชนิดหนึ่งที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศญี่ปุ่น คำว่า "โบคาจิ" แปลว่า "สิ่งหมัก" ในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่นำจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ (Effective Microorganisms หรือ EM) มาใช้ในการย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ เพื่อสร้างปุ๋ยหมักคุณภาพสูง

กระบวนการผลิต ปุ๋ยโบกาจิ

ชีววิถี วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

ส่วนประกอบหลัก

BOKASHI

- จุลินทรีย์ EM : ช่วยในการย่อยสลายและทำให้การหมักมีประสิทธิภาพ
- วัสดุอินทรีย์ : เช่น เศษผัก ผลไม้ เศษอาหาร หรือเศษพืช
- วัตถุดิบอื่นๆ : รำข้าว น้ำตาล หรือโมลาส เพื่อเป็นอาหารให้จุลินทรีย์

อัตราส่วนของวัสดุ

1. มูลสัตว์ต่างๆ เช่น ไก่ สุกร เป็ด ค้างคาว วัว ฯลฯ นำมา ผึ่งให้แห้ง 1 ส่วน หรือ 1 กระสอบ
2. แกลบดิบ หรือ ฟางแห้ง หรือ หญ้าแห้ง หรือ ใบไม้แห้ง หรือ ผักตบชวาแห้ง หรือ ชีเลื่อย 1 ส่วน หรือ 1 กระสอบ
3. รำละเอียด หรือ มันสำปะหลังป่น หรือ คายข้าว 1 ส่วน หรือ 1 กระสอบ
4. EM + กากน้ำตาล อย่างละ 2 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 10 ลิตร หรือ 1 ถัง คนให้เข้ากัน

ขั้นตอนการหมัก

ชีววิถี วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

- 01** ผสมจุลินทรีย์ EM กับน้ำและน้ำตาลในสัดส่วนที่เหมาะสม

- 02** ผสมส่วนผสมแห้งมูลสัตว์ + แกลบ + รำ + เศษขยะอินทรีย์ให้เข้ากัน แล้วนำน้ำที่ผสมแล้วค่อย ๆ เทราดลงในกอง พอหมด ๆ ไม่แห้งหรือเหลวจนเกินไป ความชื้นประมาณ 40-50 %

- 03** นำส่วนผสมไปใส่กระสอบ ถุงปุ๋ย หรือถุงอาหารสัตว์ที่ อากาศถ่ายเทได้ 3/4 ของกระสอบ ไม่ต้องกดให้แน่น มัดปาก กระสอบไว้ พลิกกระสอบแต่ละด้าน ทุกวัน วันที่ 2-3 จับ กระสอบดูจะร้อน อุณหภูมิประมาณ 50°C - 60°C วันที่ 4-5 จะค่อย ๆ เย็นลง จนอุณหภูมิปกติ เปิดกระสอบดูจะได้ จุลินทรีย์แห้งร่วนนำไปใช้ได้

- 04** หากไม่มีกระสอบ หรือทำปริมาณมาก เมื่อผสมกันดีแล้ว ให้ นำไปกองบนกระสอบป่าน หรือ ฟางแห้งที่ใช้รองพื้นหนา ประมาณ 1 ฟุต แล้วคลุมด้วยกระสอบ หรือ สแลน กลับวันละ 1-2 ครั้ง ให้อากาศถ่ายเททั่วถึงประมาณ 5-7 วัน ดูให้ อุณหภูมิปกติจุลินทรีย์แห้งร่วนดี เก็บใส่ถุงไว้ใช้

การใช้ปุ๋ยโบกาฉิ

ชีวิที วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

การเพาะ
ปลูกพืช

การใช้กับ
พืชผัก

การใช้กับ
ไม้ยืนต้น
และไม้ผล

การใช้ไม้ดอก
ไม้ประดับ
ไม้กระถาง

- การเพาะปลูกพืช : ใช้ปุ๋ยโบกาฉิโดยราดหรือผสมเข้ากับดิน ใช้จุลินทรีย์แห้งในอัตราส่วนที่แนะนำ
- การใช้กับพืชผัก : ใช้ปุ๋ยโบกาฉิรองกันหลุมก่อนปลูกพืชอายุเกิน 2 เดือน
- การใช้กับไม้ยืนต้นและไม้ผล : รองกันหลุมด้วยเศษหญ้าหรือใบไม้แห้ง และจุลินทรีย์แห้งรอบ ๆ โคนต้น
- การใช้ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้กระถาง : ใส่จุลินทรีย์แห้งสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ประมาณ 1 ช้อนโต๊ะ รอบ ๆ โคนต้น

Our Location
Community City

ประโยชน์ของปุ๋ยโบภาจิ

ชีววิถี วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

เพิ่มคุณภาพดิน

ปุ๋ยโบภาจิช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน ทำให้ดินมีความร่วนซุย
และมีการระบายน้ำดีขึ้น

ส่งเสริมการเติบโตของพืช

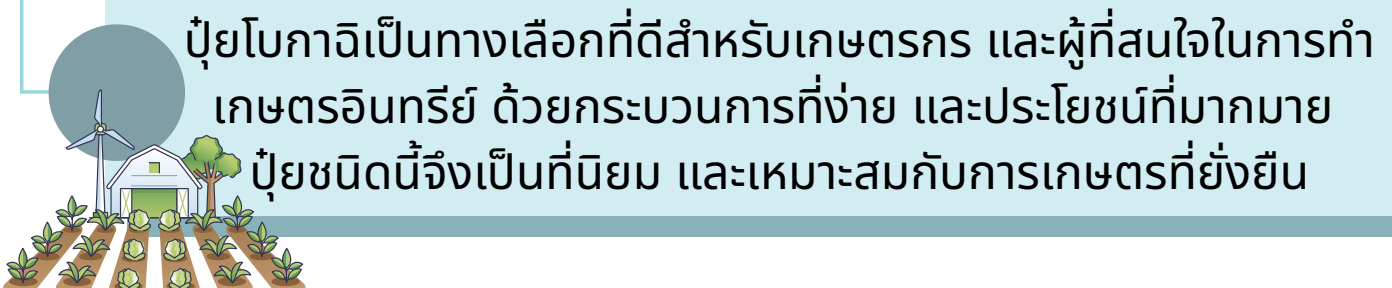

ปุ๋ยชนิดนี้มีธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับพืช ช่วยให้พืชเติบโตแข็งแรง
และมีผลผลิตสูง

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การใช้ปุ๋ยโบภาจิเป็นการนำเศษอาหาร และวัสดุอินทรีย์มาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ ลดปริมาณขยะ และลดการใช้ปุ๋ยเคมีที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ

ปุ๋ยโบภาจิเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับเกษตรกร และผู้ที่สนใจในการทำ
เกษตรอินทรีย์ ด้วยกระบวนการที่ง่าย และประโยชน์ที่มากมาย
ปุ๋ยชนิดนี้จึงเป็นที่นิยม และเหมาะสมกับการเกษตรที่ยั่งยืน

Our ACTIVITIES.

Our ACTIVITIES.

Our ACTIVITIES.

Thank You

Call Us For Details
042-261289

Our Office Location
วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

More Information at
www.Nonghan.ac.th

